

Brongeheugen en herkenning van emotionele versus neutrale plaatjes bij patiënten met de ziekte van Alzheimer

Gepubliceerd: 07-08-2008 Laatst bijgewerkt: 07-05-2024

Het doel van dit onderzoek is meer inzicht te verkrijgen in het geheugen voor emotionele informatie bij patiënten met de ziekte van Alzheimer, vergeleken met gezonde ouderen. Een tweede doel is het onderzoeken van het effect van emotionele inhoud...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving nog niet gestart
Type aandoening	Encefalopathieën
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON32260

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Emotioneel geheugen bij patiënten met de ziekte van Alzheimer

Aandoening

- Encefalopathieën
- Dementie en amnestische stoornissen

Synoniemen aandoening

Alzheimer's dementie, dementie

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universitair Medisch Centrum Sint Radboud

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Dementie, Emotioneel geheugen, Neuropsychologie, Ziekte van Alzheimer

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Prestatie op de werkgeheugen taak en het aantal fouten in de lange termijn geheugen taak.

Secundaire uitkomstmaten

Niet van toepassing

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

De amygdala is een neurale structuur die betrokken is bij processen, die ervoor zorgen dat emotionele informatie beter onthouden wordt. Het heeft sterke verbindingen met de hippocampus, waar informatie wordt opgeslagen. Er zijn aanwijzingen uit psychologische experimenten dat emotionele inhoud van informatie het lange termijn geheugen verbetert, maar het werkgeheugen juist verstoort, bijvoorbeeld als men verschillende aspecten van de informatie moet integreren. Een mogelijke verklaring daarvoor is, dat de aandacht bij emotionele informatie meer gericht is op de inhoud van de informatie dan op de context waarin het verschijnt, bijvoorbeeld locatie.

Bij patiënten met de ziekte van Alzheimer is de functie van de amygdala en de functie van de hippocampus waarschijnlijk verminderd vanwege atrofie. Daarom is het mogelijk, dat emotionele informatie bij deze patiënten niet of nauwelijks beter wordt onthouden dan neutrale informatie. Resultaten uit eerdere studies met een vergelijkbare vraagstelling zijn niet eenduidig, daarom zal meer onderzoek nodig zijn om een beter beeld te krijgen van het emotionele geheugen bij deze patiënten.

In dit onderzoek zal het brongeheugen (geheugen voor de locatie) en de lange termijn herkenning voor emotioneel geladen en neutrale plaatjes worden getest. De verwachting is, dat gezonde deelnemers emotionele plaatjes slechter onthouden dan neutrale plaatjes in een werkgeheugentaak, maar dat ze die juist beter herkennen in een lange termijn geheugen taak. Van de patiënten met de ziekte van Alzheimer wordt daarentegen verwacht, dat ze zowel in de werkgeheugentaak als in de lange termijn geheugen taak de emotionele en neutrale plaatjes even goed onthouden. De verwachting is bovendien, dat de

patiënten over het algemeen minder goed presteren op de taken dan gezonde deelnemers, omdat ze een beroep doen op de geheugenfuncties.

Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is meer inzicht te verkrijgen in het geheugen voor emotionele informatie bij patiënten met de ziekte van Alzheimer, vergeleken met gezonde ouderen.

Een tweede doel is het onderzoeken van het effect van emotionele inhoud van informatie op het werkgeheugen (in dit geval brongeheugen) vergeleken met het lange termijn geheugen (in dit geval herkenning).

Onderzoeksopzet

Het betreft een case-control study, waarbij een twee repeated measures ANOVA's zullen worden uitgevoerd:

Eén met prestatie op de werkgeheugentaak als afhankelijke variabele, valentie (emotioneel-positief, emotioneel-negatief, en neutraal) als within-subject factor, en groep (patiënten met de ziekte van Alzheimer en gezonde ouderen) als between-subject factor.

De tweede met het aantal fouten in de lange termijn geheugen taak als afhankelijke variabele, valentie (emotioneel-positief, emotioneel-negatief, en neutraal) als within-subject factor, en groep (patiënten met de ziekte van Alzheimer en gezonde ouderen) als between-subject factor.

Inschatting van belasting en risico

De belasting voor de deelnemers van dit onderzoek is minimaal, omdat het een eenmalig onderzoek betreft dat maximaal 45 minuten duurt. Het onderzoek kan worden gecombineerd met een al geplande afspraak op de afdeling Geriatrie, wanneer deelnemers niet in de gelegenheid zijn om speciaal voor het onderzoek naar de afdeling te komen. Het is niet fysiek invasief en er zullen enkel cognitieve taken en vragenlijsten worden afgenomen. Er zal gebruik worden gemaakt van afbeeldingen die men als positief, negatief of neutraal kan ervaren. Als deelnemers dit als onprettig ervaren, dan kunnen zij direct stoppen met het onderzoek. Dit zal voorafgaand aan het onderzoek worden benadrukt. Onzes inziens zijn er geen risico's verbonden aan dit onderzoek. Het onderzoek is groepsgebonden omdat de hoofdvraag van het onderzoek een vergelijking van twee groepen betreft, namelijk Alzheimer patiënten en gezonde ouderen.

Contactpersonen

Publiek

Universitair Medisch Centrum Sint Radboud

Reinier Postlaan 4
Postbus 9101, 6500 HB Nijmegen
Nederland

Wetenschappelijk

Universitair Medisch Centrum Sint Radboud

Reinier Postlaan 4
Postbus 9101, 6500 HB Nijmegen
Nederland

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- 1) Nederlandssprekend
- 2) Normale of gecorrigeerde visus
- 3) Wilsbewaamheid

Voor de patiëntengroep:

- 1) Diagnose (waarschijnlijk) ziekte van Alzheimer (voor meer informatie zie onderzoeksprotocol sectie 4, pagina 13).
- 2) Score tussen de 18 en 25 op de Mini Mental State Examination (MMSE)
- 3) MRI scan (reeds gemaakt) beschikbaar

Voor de controlegroep:

- 1) Score > 27 op de Mini Mental State Examination (MMSE)

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- 1) Andere neurologische complicaties, bijvoorbeeld een groot cerebrovasculair accident, traumatisch hersenletsel, of syndroom van Korsakoff
- 2) (Vroegere) psychiatrische stoornissen, bijvoorbeeld depressie ongerelateerd aan de ziekte van Alzheimer, angststoornis of schizofrenie
- 3) Huidige tekenen van depressie (GDS-15 score >6)

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Actieve controle groep
Doel:	Diagnostiek

Deelname

Nederland	
Status:	Werving nog niet gestart
(Verwachte) startdatum:	15-05-2008
Aantal proefpersonen:	48
Type:	Verwachte startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	CMO regio Arnhem-Nijmegen (Nijmegen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL22253.091.08